

Hatályos: 2026. január 15-től

FELHÍVÁS

Földhő Hasznosítási Kedvezményes Hitelkonstrukció

Azonosító jel: KEHOP Plusz-4.2.5-25

**Támogatási cél kormányzati funkciója (COFOG kód): 056010 Komplex
környezetvédelmi programok támogatása**

Tartalom

1.	Hitelprogram keretösszege	3
2.	Hitelprogram célja	3
3.	Kölcsön típusa.....	3
4.	Kölcsön összege	3
5.	Kölcsön devizaneme	3
6.	Kölcsönkérelmek benyújtása	3
7.	Igénybevételi lehetőség.....	4
8.	Saját forrás.....	4
9.	A Kölcsön kamata, díjak, jutalékok	5
10.	Futamidők	5
11.	Kölcsönigénylők köre	5
11.1.	A mélygeotermikus projekt fázisai	6
11.2.	Geotermikus hőhasznosítás 150 méter fúrási mélységig (sekély-geotermia).....	7
12.	Kölcsön felhasználása	8
12.1.	Projekt megvalósítási helye.....	8
12.2.	Támogatható tevékenységek bemutatása	8
12.3.	Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások.....	9
12.4.	Nem elszámolható költségek	10
13.	Törlesztés ütemezése	12
14.	Biztosítékok köre	12
14.1.	A biztosítékok bevonásának szabályai	12
14.2.	Az alábbi kiegészítő biztosítéki formák fogadhatók el	12
15.	Hitelprogramból kizártak köre	13
15.1.	A Hitelprogram keretében kizárt az a Kölcsönigénylő és/vagy nem köthető Kölcsönszerződés és nem folyósítható Kölcsön olyan vállalkozásnak,	13
15.2.	A Hitelprogram vonatkozásában nem nyújtható Kölcsön	16
15.3.	A Hitelprogramban való részvétel további kizáró feltételei	17
16.	Egyéb feltételek	17
17.	Indikátorok.....	25
18.	Állami támogatás formája.....	26
18.1.	Általános csekély összegű (de minimis) támogatás.....	27
18.2.	Megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás	28
18.3.	Támogatáshalmozódás.....	29
1. számú melléklet - Szükséges engedélyek, dokumentációk és szakértői vélemények		30
2. számú melléklet - Ellenőrző lista a standard éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat dokumentációjának ellenőrzéséhez		33

1. Hitelprogram keretösszege

20,32 milliárd forint

A Hitelprogram keretösszegének 65%-a a négy legkevesbé fejlett régióban, azaz Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Észak-Alföld, Észak-Magyarországi projektet megvalósító Kölcsönigénylők részére kerül allokálásra. A keretösszeg 35%-a pedig Közép-Dunántúl, Pest, Nyugat-Dunántúl régiókban használható fel.

Sekély geotermia célú felhasználás a Hitelprogram teljes keretösszegének maximum 10%-áig támogatható.

2. Hitelprogram célja

A Hitelprogram célja a helyben elérhető geotermális energia energiahordozóként történő hasznosítása, s ezáltal a földgáz felhasználás kiváltása, az energiafüggetlenség fokozása, a megújuló energiaforrások részarányának növelése, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése.

Cél, a magyar földhő potenciál jobb kiaknázásához történő pénzügyi keretfeltételek biztosítása.

A visszatérítendő támogatás a geotermikus célú (termelő és visszasajtoló) kútfúrásra, a termelő kútból kinyerhető földhő hasznosítását szolgáló eszközök, berendezések, vezetékek, erőmű, hőközpont létesítéséhez biztosít finanszírozási keretet.

Sekély geotermia célú felhasználás is támogatható, de csak a hitelprogram teljes keretösszegének maximum 10%-áig. Ennek minősül a geotermikus energia felszín alatti víz kitermelését nem igénylő, 150 métert meg nem haladó mélységből¹ történő kinyerése és energetikai célú hasznosítása, melyhez nincs szükség az 1. számú mellékletben foglalt bányászati engedélyek beszerzésére, azonban SZTFH felé az előzetes bejelentési kötelezettséget teljesíteni szükséges.

3. Kölcsön típusa

Éven túli lejáratú, kamatmentes beruházási célú Kölcsön

4. Kölcsön összege

Ügyletenként a Kölcsön összege:

- mélygeotermia esetén minimum 1 milliárd forint, maximum 6 milliárd forint,
- sekély geotermia esetén minimum 100 millió forint, maximum 1 milliárd forint lehet

5. Kölcsön devizaneme

magyar forint (HUF)

6. Kölcsönkérelmek benyújtása

A Kölcsönt kizárólag a Kölcsönkérelmi nyomtatvány kitöltésével és a kötelezően előírt mellékletek csatolásával igényelhetik az ügyfelek. Amennyiben bármelyik kötelezően előírt melléklet hiányzik, a Kölcsönkérelem nem fogadható be.

A Kölcsönkérelem közvetlenül az MFB Zrt. Ügyfélszolgálatán annak nyitvatartási idejében, személyesen nyújtható be a 1051 Budapest Nádor utca 31. cím alatt.

¹ Talajszondás hőszivattyús rendszer 3. melléklet a 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez - A bányafelügyelet engedélye nélkül, bejelentés alapján végezhető építési tevékenységek 1.9. A geotermikus energia felszín alatti víz kitermelését nem igénylő, 150 métert meg nem haladó mélységből történő kinyerésének és energetikai célú hasznosításának építményei az épületgépészeti berendezések kivételével.

A Hitelprogram keretében 2026. március 2.-tól 2026. november 15-ig, illetve forráskimerülésig lehet Kölcsönkérelmet benyújtani.

A TOP Plusz támogatja az önkormányzati, vagy az önkormányzat többségi tulajdonában álló épületek és fürdőlétesítmények, valamint a megyei önkormányzat kisebbségi tulajdonában álló többségi állami tulajdonú épületek megújuló energiaforrásokra alapozott fejlesztéseit, illetve a többségében önkormányzati részvételű energiaközösségek létrehozását.

A felhívás keretében megvalósított **sekély geotermia** beruházás révén önkormányzati, vagy az önkormányzat többségi tulajdonában álló épületek és fürdőlétesítmények, valamint a megyei önkormányzat kisebbségi tulajdonában álló többségi állami tulajdonú épületek, illetve többségében önkormányzati részvételű energiaközösségek nem részesülhetnek hőellátásban. Továbbá jelen hitelprogram keretében nem finanszírozható azon önkormányzati tulajdonú vállalkozás sekély geotermia projektje, amely támogatott projekttel rendelkezik a TOP Plusz-2.1.1-21 vagy TOP_Plusz-2.1.2-21 felhívások valamelyikében.

7. Igénybevételi lehetőség

A Hitelprogram keretében utoljára 2029. november 15-ig lehet a Végső Kedvezményezettek részére kifizetést teljesíteni.

8. Saját forrás²

A saját forrás elvárt mértéke projektenként egyedileg kerül meghatározásra, de minimum a projekt elszámolható költségének 10%-a. A Kölcsön első részletének folyósításához a saját forrás teljes összegének felhasználását igazolni szükséges.

A Kölcsönkérelemben meghatározott projekt költségvetéshez képesti költségátúllépés fedezetét a Végső Kedvezményezett saját forrásból köteles biztosítani, az igényelt Kölcsönösszeg nem emelkedhet.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a termelő kútfúrás költsége vagy teljes egészében saját forrásként teljesíthető, vagy az elvárt saját forrás mértékén felül utófinanszírozással is történhet. A vonatkozó állami támogatási szabályok alapján kölcsönkérelmi dokumentációt a projekttel vagy tevékenységgel kapcsolatos munka megkezdése³ előtt szükséges benyújtani.

A Hitelprogram keretében a Kölcsönkérelem benyújtását követően megkezdett projekt és az ahhoz tartozó költségek finanszírozhatók azzal, hogy a kölcsönkérelem benyújtásának napját megelőző tevékenységek tekintetében a projektelőkészítési tevékenységekkel kapcsolatban csekély összegű támogatás nyújtható. A Kölcsönkérelmet a 651/2014/EU bizottsági rendelet 6. cikk (2) bekezdésével⁴ összhangban szükséges benyújtani.

² Saját forrás: a Végső Kedvezményezett által a projekthez igénybe vett, állami támogatást, valamint az Európai Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai vagy más szervei által központilag kezelt, a tagállam ellenőrzése alá közvetlenül vagy közvetve nem tartozó uniós finanszírozást nem tartalmazó forrás.

³ „munkák megkezdése”: vagy a beruházás építési munkáinak megkezdése, vagy a berendezések megrendelésére irányuló első, jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalás, vagy más olyan kötelezettségvállalás, mely a beruházást visszafordíthatatlanná teszi, attól függően, hogy melyikre kerül előbb sor. Nem tekintendő a munkák megkezdésének a földterület megvásárlása és az olyan előkészítő munkák, mint az engedélyek megszerzése és megvalósíthatósági tanulmányok készítése.

⁴ A támogatási kérelemnek tartalmaznia kell legalább a következő információkat:

a) a vállalkozás neve és mérete;

A sikeres kimenetelű termelő kúthoz kapcsolódó visszasajtoló kút(ak) teljes költsége finanszírozható kölcsönből utófinanszírozással, vagy egyedi mérlegelés alapján szállítói finanszírozással, azzal, hogy amennyiben a földhő hasznosítás nem tud megvalósulni (nem jön létre hasznosítási szerződés), akkor a kifolyósított kölcsön összege visszakövetelésre kerül.

9. A Kölcsön kamata, díjak, jutalékok

Kamat	0% / év
Kezelési költség	Nem kerül felszámításra.
Rendelkezésre tartási jutalék	Nem kerül felszámításra.
Előtörlesztési díj	Nem kerül felszámításra.
Szerződésmódosítási díj	Nem kerül felszámításra.
Késedelmi kamat	A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:48 §-ában meghatározott mértékű késedelmi kamat.
Egyéb költségek	A Kölcsönkérelem bírálatával, a Kölcsönszerződés megkötésével és módosításával, valamint a Kölcsön folyósításával összefüggésben nem számítható fel díj, kivéve az, amely harmadik felet illet (pl. értékbecsloői, műszaki ellenőri, külsős szakértői, közjegyzői díj). A követelésbehajtás költségei felszámíthatók. A Kölcsön a Végső Kedvezményezett által bármikor előtörleszthető, vagy végtörleszthető anélkül, hogy az a Kölcsön kondícióinak romlását, vagy terheinek, költségeinek növekedését eredményezné.

10. Futamidők

Futamidő	A Kölcsönszerződés megkötésétől számított legfeljebb 20 év, amely a Türelmi és Rendelkezésre tartási idővel együtt értendő.
Rendelkezésre tartási idő	A Kölcsönszerződés megkötésétől számított legalább 6 hónap, de legfeljebb 24 hónap. Indokolt esetben maximum 12 hónappal meghosszabbítható.
Türelmi idő	A rendelkezésre tartás végétől számított legalább 3 hónap, de legfeljebb 12 hónap.
Projekt megvalósítási határideje	A projekt megvalósítását (fizikailag és pénzügyileg történő befejezését) a Kölcsönszerződés megkötését követő 24 hónapon belül be kell fejezni, amely határidő indokolt esetben egy alkalommal maximum 12 hónappal meghosszabbítható.

11. Kölcsönigénylők köre

A Hitelprogram keretében támogatásra jogosultak a devizabelföldinek minősülő, Magyarország területén székhellyel, illetve az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel

- b) a projekt ismertetése, kezdetének és befejezésének időpontjával együtt;
- c) a projekt helyszíne;
- d) az elszámolható költségek jegyzéke;
- e) a támogatás típusa és a projekthez szükséges támogatás összege.

és Magyarország területén fiókteleppel és magyar adószámmal rendelkező, gazdaságilag potenciálisan életképes, azonban finanszírozási forrásokhoz nem, vagy nem megfelelő mértékben hozzájutó vállalkozások, illetve állami, vagy önkormányzati tulajdonú vállalkozások, melyek a 11. pontban felsorolt releváns fázisnak megfelelő, 1. számú melléklet szerinti engedélyekkel és szakértői véleményekkel rendelkeznek.

Továbbá a Kölcsönigénylőknek rendelkezni szükséges a megtermelt hő és/vagy villamosenergiára vonatkozóan a projekt sajátosságai függvényében lehetőség szerint a hasznosítást biztosító szerződéssel, szerződés tervezettel, de legalább részletes üzleti hasznosítási tervvel, és azt alátámasztó szándéknyilatkozatokkal.

Támogatásban részesülhet az a vállalkozás, amely, - vagy amelynek legalább 51%-os tulajdonrészrel rendelkező anyavállalata - rendelkezik legalább három lezárt (beszámolóval alátámasztott), teljes (365 napot jelentő) üzleti évvel (az előtársaságként való működés időszaka ebbe nem számít bele), vagy amely legalább 51%-os állami, vagy önkormányzati tulajdonban van. Az előtársaságként való működés időszaka ebbe nem számít bele.

Jogi forma: kettős könyvvitelt vezető jogi személyiségű gazdasági társaságok.

A Hitelprogramban konzorciumok nem igényelhetnek Kölcsönt.

11.1. A mélygeotermikus projekt fázisai

A geotermális energia energiahordozóként történő hasznosítását célzó projektek az alábbi, egymásra épülő technológiai lépcsőkből épülnek fel. A projektek célja minden esetben a megújuló energiatermelés megvalósulása. Ennek megfelelően az egyes projektek a technológiai lépcsők közül mindenképpen tartalmaznia kell a II. Kinyerés és átalakítást.

I. *fázis: A geotermikus energia kutatása:* olyan földtani (geológiai, geofizikai, geokémiai) és mérnöki módszerekkel (mérésekkel, fúrásokkal) végzett bányászati tevékenység, amelynek célja a geotermikus energia földkéregbeli viszonyainak megismerése. Felhívjuk a figyelmet, hogy azon kölcsönigénylő vállalkozások esetében, amelyek a **KEHOP Plusz-4.2.4-25 Geotermikus fúrési kockázatok csökkentése programban vissza nem térítendő támogatásban részesültek a projekt első kútjának mélyítésére, ebben a fázisban kizárólag a visszasajtoló kút(ak), illetve további termelő kutak fúrásához kapcsolódó költségekre pályázhatnak.**

- a. előkészítő kutatások (fúrások elkészítése, a földkéreg vizsgálatához kapcsolódó mérések, fúrások, mérnöki tevékenység),
- b. a geotermikus termelő és visszasajtoló kutak lemélyítése (valamint használaton kívüli kutak reaktiválása, meglévő kút(ak) átképzése, korszerűsítése),
- c. termelő-visszasajtoló kutakat összekötő primer kör kialakítása (a kutakat az első hőcserélő ponttal összekötő vezetékek).

II. *fázis: Geotermikus energia kinyerése és átalakítása:* A projekttől függetlenül - azaz nem jelen Hitelprogramból finanszírozott -, vagy az I. fázisban létesített kutak felhasználásával kinyert termálvízből a megújuló energiatermelés megvalósulásához szükséges infrastruktúra (beleértve a geotermikus fűtőművekig, erőművekig bezárólag az összes szükséges berendezést) kiépítése. A geotermikus energiának a geotermikus energiahordozóból történő hőellátási, vagy villamosenergia-előállítási célú elvonása, átalakítása (ehhez szükséges felszín alatti és felszín feletti létesítmények):

- a. hőenergia előállítása esetén: geotermikus fűtőmű (hőerőmű) szükséges berendezései, hőcserélő berendezések,
- b. villamosenergia-előállítása esetén: geotermikus erőmű szükséges berendezései, hőcserélő berendezések.

Továbbá a megújulóenergia-termelő létesítményhez kapcsolódó hőtárolás.

Felhívjuk a figyelmet, hogy azon kölcsönigénylő vállalkozások esetében, amelyek a KEHOP Plusz-4.2.3-25 Geotermikus alapú villamosenergia-termelés programban vissza nem térítendő támogatásban részesültek, ebben a fázisban csak a hivatkozott felhívásra benyújtott projektben nem finanszírozott költségekre pályázhatnak!

- III. fázis:** A II. fázisban kinyert hő- vagy villamos energia **szállítása, elosztása:** azon tevékenység, amely során a termálvízből kinyert hő- vagy elektromos energia eljut a felhasználás helyére és ott hasznosulhat.
- a. az előállított hőt elszállító hővezeték,
 - b. elektromos áramot elszállító elektromos távvezeték,
 - c. egyéb épületgépészeti berendezések.

A kölcsönigénylés feltétele a II. fázisnál az 1. számú mellékletben található táblázat szerint meghatározott kinyeréshez szükséges engedély(ek) és szakértői vélemények rendelkezésre állása, kivéve ha a Kölcsönigénylő a KEHOP Plusz-4.2.4-25 Geotermikus fúrási kockázatok csökkentése programban vissza nem térítendő támogatást nem igényelt és az I. fázis: a geotermikus energia kutatása fázisban nyújt be Kölcsönkérelmet az adott fázisban meghatározott engedélyek rendelkezésre állásának igazolásával. Tekintettel arra, hogy a felhívás célja megújulóenergia-termelésre irányuló beruházások támogatása, illetve arra, hogy jelen felhívás keretében villamosenergia termelési célú beruházás támogatására hőhasznosítás megvalósítása mellett, illetve önállóan is van mód, felhívjuk a figyelmet, hogy önmagában a III. fázisra vonatkozóan Kölcsönkérelem benyújtására nincs lehetőség. A beruházási támogatás újonnan létrehozott vagy felújított kapacitásokhoz nyújtható.

11.2. Geotermikus hőhasznosítás 150 méter fúrási mélységig (sekély-geotermia)

Sekély geotermia célú felhasználás esetén, a geotermikus energia felszín alatti víz kitermelését nem igénylő, 150 métert meg nem haladó mélységből történő kinyeréséhez és energetikai célú hasznosításához nincs szükség bányászati engedélyek beszerzésére. Ebben az esetben az SZTFH felé a Kölcsönigénylőt előzetes bejelentési kötelezettség terheli.

Felhívjuk a figyelmet, hogy kizárólag meglévő épülethez kapcsolódó sekély geotermia célú felhasználás támogatható jelen program keretében!

A sekély-geotermikus projektek technológiai lépcsői:

- a. a sekély geotermikus talajszondás hőszivattyús hőtermelő rendszer kiépítése, energetikai célú hasznosításának építményei (talajszondás hőszivattyús rendszer kiépítése: szondatelepítés, a hőtermelő berendezés)
- b. sekély geotermikus talajszondás hőszivattyús hőtermelő rendszer hőenergiáját hasznosító épületgépészeti berendezések (szekunder fűtési kör, automatikus központi és helyi szabályozók, valamint elektromos energia ellátás kiépítése, illetve a hőszivattyús használati melegvíz termelő egység, fal-felületfűtés stb. kiépítése)

Az építéshez szükséges egyéb engedélyek (pl. építési engedély) és a Hitelprogramban előírt minden egyéb projektvégrehajtási feltétel betartása a sekély geotermia projektekre is változatlanul érvényesnek tekintendők.

12. Kölcsön felhasználása

12.1. Projekt megvalósítási helye

Azok a projektek támogathatók, amelyek megvalósítására, azaz a Kölcsön felhasználására Magyarország területén, **Budapesten kívül** kerül sor. Minden esetben a projekt megvalósítás helyszíne számít és nem a Kölcsönigénylő székhelye.

A projekt megvalósításának helyszíne a Kölcsönigénylő vállalkozás bejegyzett magyarországi székhelye, telephelye vagy fióktelepe lehet. A megvalósulási helyszínnak a Kölcsönkérelem benyújtásakor már bejegyzettnek kell lennie a cégkivonatban. A telephely, illetve fióktelep bejegyzés elvárás alól kivételt képezhetnek azon, a geotermikus kutatási zárójelentésben / kitermelési engedélyben megjelölt megvalósítási helyszínek, melyek állami/önkormányzati tulajdonban, vagy állami/önkormányzati tulajdonú/fenntartású intézményben vannak és/vagy az ingatlan tulajdonosa igazoltan nem járult hozzá a bejegyzéshez a megvalósítási helyszínen.

A projekt megvalósításának helyszíne lehet:

- **Kutatás esetén** a kutatási engedélyben vagy koncessziós jogadományban meghatározott kutatási terület, azon belül is a bányafelügyeleti építési engedély(ek)ben, vagy vízjogi létesítési engedélyben kijelölt helyszín(ek),
- **Kinyerés, hasznosítás esetén** a geotermikus védőidom kijelölését követően a geotermikus védőidom felszín vetületének területe, valamint a felszíni létesítményekkel érintett terület.

A megvalósítási hely szerves részét képezik még a felhasználási helyeken történő beruházási tevékenységek, valamint az odáig kiépítendő nyomvonalas létesítmények, amelyek akár a kutatási területeken, vagy védőidomon kívülre is eshetnek.

- **Sekély geotermia esetén** a kinyert hőt talajszondás hőszivattyús rendszer felszín alatti és felszín feletti elemeinek területe, valamint a megtermelt hőt felhasználó létesítmény lehet a megvalósítási helyszín.

A megvalósítási helyszínnak alkalmasnak kell lennie, illetve a projekt megvalósítása során alkalmassá kell válnia a projekt megvalósítására, a Kölcsön futamideje alatt a Végső Kedvezményezettnek ott valóban gazdasági tevékenységet kell folytatnia. A megvalósítási helyszín akkor tekinthető alkalmasnak, ha a projekt tárgyát képező tevékenység elvégezhető a helyszínen, a projekt megvalósításhoz biztosított a megfelelő infrastruktúra.

A beszerzett eszközöket, immateriális javakat a Végső Kedvezményezett könyveiben a megvalósítási helyszínre kell kimutatni, számvitelileg aktiválni.

12.2. Támogatható tevékenységek bemutatása

- **Önállóan támogatható tevékenységek:**
A Kölcsön a geotermikus energia hasznosítását szolgáló (sekély geotermikus talajszondás hőszivattyús rendszer és általánosan mélygeotermia) beruházásra igényelhető mind felszín alatti, mind felszíni tevékenységekre.
Továbbá a villamosenergia és/vagy hőhálózati csatlakozáshoz szükséges beruházások, villamosenergiaelőállítás geotermikus erőmű szükséges berendezései, hőcserélő berendezések (II.b. fázis) is finanszírozhatók a Kölcsönből.
- **Önállóan nem támogatható tevékenységek:**
 - projektelőkészítés, tervezés,

- kizárólag geotermikusenergia-kutatás (I. fázis), energetikai célú geotermális kútfúrás, termelő és visszasajtoló kútfúrás,
- kizárólag a II. fázisban kinyert hő- vagy villamos energia szállítása, elosztása, (III. fázis),
- hőtárolás.

12.3. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások

A projekt költségei alatt a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv. tv.) hatálya alá tartozó Végső Kedvezményezettek esetében a Számv. tv. 47. §, 48. § és 51. §-a által meghatározottakat kell érteni.

Elszámolható költségek a földhő hasznosítását, kinyerését és átalakítását (hőtermelés, távfűtés és/vagy ipari hőtermelés, településfűtés, egyedi fűtés stb. céljából, valamint villamosenergia-termelés) szolgáló föld alatti és föld felszíni technológiai kivitelezések, berendezések, fűtőmű, erőmű megvalósítása érdekében felmerülő költségek, beleértve termelő, visszasajtoló kúthoz kapcsolódó felszín alatti (pl. kút(ak) létesítése, csővezeték kiépítése az átvevőhöz) beruházási elemek, kivéve a geotermikus védőidom kijelölést megelőző fúráshoz kapcsolódó beruházási költségelemeket.

Sekély geotermia esetén elszámolható költségek: fúrás a szondatelepítéshez, a hőtermelő berendezés, talajszondás hőszivattyús rendszer, szekunder fűtési kör, automatikus központi és helyi szabályozók, valamint elektromos energiaellátás kiépítése, illetve a hőszivattyús használati melegvíz termelő egység.

Az alábbi költségtípusok elszámolhatóak:

- projekt-előkészítés, tervezés (jogszámban megkövetelt környezeti hatástanulmány, valamint műszaki, kivitelezési tervek elkészítésének költségei;
- közbeszerzési költségek: közbeszerzési/beruházási eljárások lebonyolításával kapcsolatos költségek (ideértve a közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos szakértő díját is);
- hatósági (pl. vízjogi, létesítési és üzemeltetési, építési) engedélyek megszerzésének költségei, szakértői díjak stb.); továbbá építéshez kapcsolódó költségek és egyéb infrastrukturális beruházások, mint pl. áramtermeléshez kapcsolódó NAF/KÖF termelői vezetékek és a szükséges alállomás építése, bővítése, illetve út kialakítása, közmű bevezetés;
- felszín alatti munkálatok (kútfúrás, kútkiképzés, szondatelepítés, csővezeték fektetés és hőszigetelés, használaton kívüli kutak reaktiválása, meddő szénhidrogén kutak visszasajtoló kúttá való átképzése);
- felszíni létesítmény, geotermikus fűtőművi, erőművi berendezések eszközbeszerzési és közvetlen kivitelezési költsége, kútszivattyú, hőcserélő, hőtároló és csővezetékes infrastruktúra, sekély geotermia esetén szekunder fűtési kör (beleértve vezetékek fektetést a hőátadó pont és a felhasználási helyek közt);
- gépbeszerzés, gépészeti technika, gázturbina, gázmotor, termálvíz gáztalanítás költsége, kitörés védelem és visszasajtolás kialakításának, illetve kaszkádrendszer kiépítésének költsége, valamint
- építtetői fedezetkezelés költsége;
- kötelező nyilvánosság, külsős szakértői tanácsadás.

A projekt végrehajtásához szorosan kapcsolódó költségek elszámolására van lehetőség.

A környezet- és természetvédelemi, illetve esélyegyenlőségi elvárásoknak való megfeleléshez kapcsolódó költségek szintén elszámolhatóak.

Költségtípus	Maximális mérték az összes elszámolható költségre vetítve
projekt-előkészítés, tervezés költségei (jogszámban megkövetelt környezet hatástanulmány, valamint műszaki, kivitelezési tervek elkészítésének költségei, hatósági engedélyek megszerzésének költségei stb.)	5%
a projekthez közvetlenül kapcsolódó terület-előkészítés költségei	2%
közbeszerzés	1%
projektmenedzsment költségei	2,5%
műszaki ellenőri, szakértői szolgáltatás költségei	1%
tájékoztatás, nyilvánosság biztosításának költsége	0,5%
horizontális követelmények méréséhez és teljesítéséhez kapcsolódó beszerzések (immateriális javak, tárgyi eszköz beszerzések), igénybe vett szolgáltatások díja	0,5%

Elszámolni azokat a költségeket lehet, melyek közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekt tevékenységéhez, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához, szerepelnek a projekt elfogadott költségvetésében, illetve annak hatályos módosításában és arányos hozzáadott értéket képviselnek.

A 2021-2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 638/2023. (XII. 28.) Korm. rendelet, [a továbbiakban: 638/2023. (XII. 28.) Korm. rendelet] I-II. fejezet és 39. alcím szerinti, megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás jogcím esetén a teljes beruházási költség számolható el és a támogatás nem függhet a termelés eredményétől. A támogatás kizárólag új vagy felújított berendezéshez nyújtható.

Az elszámolhatósággal kapcsolatos szabályozás az „Elszámolási Útmutató 2021-2027 programozási időszak” dokumentum szerint kerül meghatározásra, melynek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

A piaci ár igazolására vonatkozó részletes elvárásokat az Elszámolási Útmutató 2021-2027 programozási időszak dokumentum, valamint a „Útmutató a Helyreállítási és Ellenállóképességi (Rezilienciaépítési) Terv keretében meghirdetett, valamint a 2021-2027-es programozási időszak Európai uniós forrású vállalati önálló és egyműveletes kombinált hitelprogramjainak közvetlen lebonyolításához” (a továbbiakban: Útmutató) tartalmazza.

12.4. Nem elszámolható költségek

A projekt költségei alatt a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv. tv.) hatálya alá tartozó Végső Kedvezményezettek esetében a Számv. tv. 47. §, 48. § és 51. §-a által meghatározottakat kell érteni a következő eltéréssel.

A nem elszámolható költségek a következők:

- a levonható áfa,

- kamattartozás-kiegyenlítés,
- deviza-átváltási jutalék,
- pénzügyi, finanszírozási tranzakción realizált árfolyamveszteség,
- bírságok, késedelmi kamatok, kedvezményezett által fizetett kötbérek és a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti perköltség, függetlenül attól, hogy bíróság által megítélésre került-e,
- a projektszámla fenntartási költsége,
- a hiteltúllépés költsége, egyéb pénzforgalmi költségek

Nem elszámolható költség a geotermikus védőidom kijelölést megelőző fúráshoz kapcsolódó beruházási költségelem, **kivéve a KEHOP Plusz-4.2.4-25 Geotermikus fúrási kockázatok csökkentése programban vissza nem térítendő támogatásban nem részesült Kölcsönigénylők esetét.** Ebben az esetben termelő kút fúráshoz és kiképzéséhez kapcsolódó beruházási költségelemek az MFB Zrt. egyedi mérlegelése alapján akkor számolhatók el utófinanszírozással, amennyiben a földhőnek az MFB Zrt. által elfogadható hasznosítása és/vagy annak finanszírozási feltételei fennállnak.

A sikeresnek minősülő termelő kúthoz kapcsolódó visszasajtoló kút(ak) finanszírozható utófinanszírozással, vagy mérlegelés alapján szállítói finanszírozással. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben nem valósul meg a földhő hasznosítása a projektben, akkor a kifolyósított Kölcsön összege visszakövetelésre kerül.

Továbbá felhívjuk a figyelmet, hogy a KEHOP Plusz-4.2.3-25 Geotermikus alapú villamosenergia-termelés programban vissza nem térítendő támogatásban részesült költségek nem elszámolhatók!

Kifejezetten nem elszámolhatóak a következő tevékenységhez tartozó költségek:

- sikertelennek minősülő (nem termelő) kútfúrás;
- energetikailag várhatóan nem hasznosítható vízkinyerés;
- archív adatok újrafeldolgozása;
- kizárólag gyűjtő és kútbekötő vezetékek kiépítése önmagában;
- a fosszilis kísérő gázok kinyerésével, feldolgozásával, tárolásával vagy égetésével kapcsolatos tevékenység;
- villamosenergia tárolás.

Nem számolhatók el azok a költségek, amelyek a nem támogatott tevékenységekhez kapcsolódnak, nem felelnek meg az elszámolható költségekre vonatkozó általános feltételeknek, a pályázati cél megvalósításával nincsenek közvetlen kapcsolatban, valamint az alábbi felsorolt tételek:

- az olyan közvetítőkkel vagy tanácsadókkal kötött szerződésekkel kapcsolatban felmerült költségek, amelyekkel kapcsolatban a szerződés a kifizetést a tevékenység összköltségének a százalékos arányában határozza meg, hacsak az ilyen költségeket a Végző Kedvezményezett nem igazolja a munka vagy a szolgáltatás valóságos értékére való hivatkozással;
- készletek;
- fúróberendezés beszerzése;
- fogyasztási cikkek beszerzése;
- használt műszaki vagy egyéb berendezések, gépek, eszközök, felszerelések költségei, kivéve amennyiben azok a termelőberuházáshoz aktiváltan kerülnek beszerzésre;
- jármű (gépjármű, vízi jármű, légi jármű), pótkocsi, félpótkocsi beszerzése;
- üzletrész- és részvényvásárlás;

- apportált eszköz, ingatlan értéke;
- alapvető irodai szoftverek;
- természetbeni hozzájárulások;
- operatív lízing díj (a zártvégű pénzügyi lízing tőkerésze elszámolható), az operatív lízing konstrukcióban és kompenzáció keretében beszerzett eszköz és berendezés vagy ingatlan;
- biztosítások költségei (kivéve a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó - az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) - biztosítási díj);
- pénzügyi, banki költség;
- veszteségekre, esetleges későbbi kötelezettségekre, kétes kintlévőségekre stb. vonatkozó általános és céltartalékok;
- deviza átváltási jutalékok és veszteségek;
- jutalékok és osztalék, profit kifizetése;
- levonható, vagy nem a Végző Kedvezményezett terhelő adók (pl. a kedvezményezett által levonható ÁFA);
- bírságok, kötbérek és perköltségek;
- kötelező hatósági feladatok ellátásához kapcsolódóan felmerülő díjak, illetékek;
- bérek, bérjellegű költségek és járulékaik.

13. Törlesztés ütemezése

A törlesztés a türelmi idő lejártát követően **havonta, egyenlő tőketörlesztő részletekben** történik. Esedékessége a **tárgyhónap 25. napja**. Az első tőketörlesztés azon naptári hónapot követő hónap 25. napján esedékes, amelyben a türelmi idő lejárt. Ha a tárgyhó 25. napja nem munkanap, akkor a következő munkanapon esedékes.

14. Biztosítékok köre

A beruházás tárgyát képező, jelzálogjoggal terhelhető eszközöket, berendezéseket, ingóságokat és ingatlanokat, valamint a hasznosításhoz szükséges és abból eredő minden mindenkori jogot és követelést kötelező a fedezeti körbe bevonni. A beruházás tárgya a futamidő végéig vagy a Kölcsön teljes visszafizetésig nem idegeníthető el.

A Kölcsönigénylő köteles legalább egy inkasszálható számlát fenntartani a Kölcsön teljes visszafizetéséig, a fizetési számlájára inkasszós jogot szükséges biztosítani, továbbá a beruházás tárgyából keletkező bevételekre követelésen alapított zálogjogot szükséges alapítani az MFB Zrt. javára.

A Kölcsönigénylő pénzügyi és a projekt megtérülési és fedezetértékelési vizsgálata nyomán az MFB Zrt. előírhat további biztosítéknyújtási kötelezettséget.

14.1. A biztosítékok bevonásának szabályai

A biztosítékok fedezeti értékének meghatározása és szabályai az Útmutató szerint kerül meghatározásra.

14.2. Az alábbi kiegészítő biztosítéki formák fogadhatók el

- ingatlanon alapított jelzálogjog, elidegenítési és terhelési tilalommal biztosítva;
- ingóságon (gépen, berendezésen, járművön) alapított jelzálogjog, elidegenítési és terhelési tilalommal biztosítva;
- fizetési számla követelésen alapított óvadék;

- jogi személy készfizető kezessége;
- természetes személy készfizető kezessége;
- hitelintézet által vállalt garancia;
- zálogjog jogon és követelésen;
- üzletrészen alapított zálogjog, elidegenítési és terhelési tilalommal biztosítva;
- értékpapíron vagy részvényen alapított óvadék.

15. Hitelprogramból kizártak köre

15.1. A Hitelprogram keretében kizárt az a Kölcsönigénylő és/vagy nem köthető Kölcsönszerződés és nem folyósítható Kölcsön olyan vállalkozásnak,

1. amely potenciálisan gazdaságilag nem életképes (az MFB Zrt. a kérelmi dokumentáció, az üzleti-pénzügyi-műszaki tervek, illetve szakértői vélemény alapján, szakértő bevonásával (is) vizsgál(hat)ja);
2. amely, vagy amelynek legalább 51%-os tulajdonrésszel rendelkező anyavállalatának a hitelkérelem benyújtását megelőző előző üzleti év vonatkozásában az üzemi eredménye negatív;
3. amely végelszámolás, kényszersztörlési eljárás, szerkezetátalakítási eljárás vagy reorganizációs eljárás alatt áll, vonatkozásában a csődeljárás elrendeléséről szóló bírósági végzést közzétettek, vagy ellene a felszámolást jogerősen elrendelték, illetve amely megfelel azon feltételeknek, amelyek alapján hitelezői kérelmére felszámolási eljárás alá vonható lenne, vagy ellene 30 napot meghaladó végrehajtási eljárás van folyamatban;
4. amely lejárt adó-, vámfizetési vagy társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségének nem tett eleget, kivéve, ha a megfizetésre halasztást kapott;
5. amely tevékenységét felfüggesztette, vagy tevékenységét felfüggesztették;
6. amelynek adószáma törlésre került;
7. amely korábbi – 3 évnél nem régebben lezárult – közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárásban hamis adatot szolgáltatott vagy hamis nyilatkozatot tett és ezért az eljárásból kizárták, illetőleg a hamis adat szolgáltatását jogerősen megállapították, a jogerősen megállapított időtartam még nem ért véget;
8. amennyiben a vállalkozás
 - a) valamely kapcsolt vállalkozása, vagy valamely legalább 25% vagy azt meghaladó tulajdoni résszel rendelkező tulajdonosának többségi tulajdonában lévő cége és/vagy kapcsolt vállalkozása csőd-, vagy felszámolási eljárás alatt áll, továbbá;
 - b) valamely kapcsolt vállalkozása, vagy valamely legalább 25% vagy azt meghaladó tulajdoni résszel rendelkező tulajdonosának többségi tulajdonában lévő cége(i) és/vagy kapcsolt vállalkozása(i) ellen 30 napot meghaladó végrehajtási eljárás indult, kivéve, ha hitelt érdemlően igazolható, hogy az adott végrehajtásra vonatkozóan az adóhatóság fizetési halasztást vagy részletfizetést engedélyezett, és a részletfizetési határozatban foglaltak szerint történik a fizetési kötelezettség teljesítése vagy a végrehajtási eljárás az adott vállalkozás teljesítése következtében megszűnt;
9. amely a Kölcsönszerződés megkötésének idején a beruházás megkezdéséhez szükséges végleges hatósági engedélyekkel nem rendelkezik;
10. amely vállalkozás tulajdonosának vagyoni részesedése lefoglalásra kerül;
11. amely vállalkozás vezető tisztségviselője szerepel a cégvezetéstől eltiltott személyek nyilvántartásában;

12. amelyről hitelt érdemlően bebizonyosodik, hogy a Kölcsönkérelem szakmai, pénzügyi tartalmát érdemben befolyásoló valótlan, hamis vagy megtévesztő adatot szolgáltatott vagy ilyen nyilatkozatot tett és/vagy nem adta meg/megtagadta a kért adatszolgáltatást, nyilatkozat kitöltését;
13. amellyel szemben a bíróság jogerősen büntetőjogi intézkedésként tevékenységének korlátozását rendelte el és az eltiltás ideje még nem telt el;
14. amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező, Magyarországnak címzett határozatának nem tett eleget;
15. amely mesterségesen teremtette a támogatási jogosultság megszerzéséhez szükséges körülményeket kifejezetten azzal a céllal, hogy a támogatási rendszer céljaival ellentétes előnyhöz jusson;
16. amely az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.), vagy más jogszabály értelmében nem részesülhet támogatásban;
17. amely jogszabályban, felhívásban vagy a Kölcsönszerződés megkötésének feltételeként meghatározott adatszolgáltatási kötelezettséget nem teljesíti, nyilatkozatokat nem teszi meg, dokumentumokat nem nyújtja be vagy a megtett nyilatkozatát visszavonja;
18. amely nem felel meg az Áht. 50. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek, azaz
 - nem felel meg a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményeinek
 - a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvényben foglalt közzétételi kötelezettségének nem tett eleget
 - nem minősül átlátható szervezetnek;
19. amelynek harmadik személy felé olyan kötelezettsége áll fenn, amely a Kölcsönnel létrejött projekt céljának megvalósulását megghiúsíthatja;
20. amely bármely Európai strukturális és beruházási alaphoz származó forrással kapcsolatban a támogatási rendszerből való kizárás hatálya alatt áll;
21. amely az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény által előírt, - a pénzeszközök és gazdasági erőforrások uniós jogi aktus által elrendelt befagyasztását, valamint a pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás rendelkezésre bocsátásának tilalmát tartalmazó korlátozó listákon szerepel, valamint egyéb szankciós hatóság által rögzített szankciós korlátozó listán szerepel, vagy amelynek képviselője és/vagy tényleges tulajdonosa szankciós korlátozó listán szerepel;
22. amely gazdasági tevékenysége szankciós tilalmakat/korlátozásokat sért;
23. amelyben a támogatást igénylő, szerepel az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet 137. cikk (1) bekezdése szerinti korai felismerési és kizárási rendszerben.

Nem nyújtható támogatás **megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás** esetén

1. azon szervezet részére, amely a támogatás odaítélésekor még nem tett eleget valamennyi, az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező, Magyarországnak címzett határozata alapján fennálló visszafizetési kötelezettségének,
2. nehéz helyzetben lévő vállalkozás⁵ részére,
3. halászlé és akvakultúra-termékek termeléséhez,

⁵ Az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében.

4. halászati és akvakultúra-termékek feldolgozásához és forgalmazásához,
5. mezőgazdasági termék feldolgozásához és mezőgazdasági termék forgalmazásához, ha
6. a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
7. a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
8. exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha a támogatás az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
9. abban az esetben, ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
10. olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
11. versenyképtelen szénbányák részére,
12. atomenergia termeléshez.

Nem nyújtható támogatás **általános csekély összegű (de minimis) támogatás** esetén

1. halászati és akvakultúra-termékek termeléséhez,
2. halászati és akvakultúra-termékek feldolgozásához és forgalmazásához, ha a támogatás összegét a piacon vásárolt vagy forgalomba hozott termékek ára vagy mennyisége alapján határozzák meg,
3. mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó vállalkozásoknak,
4. mezőgazdasági termék feldolgozásához és mezőgazdasági termék forgalmazásához, ha
5. a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
6. a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
7. exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha a támogatás az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
8. abban az esetben, ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
9. olyan vállalkozás részére, amely az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 6.§ (4a) bekezdés c) pontja alapján nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül,
10. olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.

Amennyiben Ön az 1-4. pontokban kizárt ágazatok bármelyikében és ezektől eltérő egy vagy több ágazatban egyaránt végez tevékenységet, az általános csekély összegű (de minimis) támogatás akkor nyújtható ez utóbbi egyéb tevékenységhez, ha Ön megfelelő eszközökkel - úgymint a tevékenységek szétválasztásával vagy számviteli elkülönítéssel - biztosítja, hogy az 1-4. pontokban említett kizárt ágazatokban végzett tevékenységek ne részesüljenek általános csekély összegű (de minimis) támogatásban.

15.2. A Hitelprogram vonatkozásában nem nyújtható Kölcsön

1. egyedi tervezésű és gyártású eszköz⁶ finanszírozására,
2. az energetikain túli egyéb geotermikus hasznosítási tevékenységekre,
3. olyan beruházásra, ahol a termálvíz kellő mennyiségben és hőfokkal rendelkezésre áll, azonban a visszasajtolás geológiai, műszaki okokból nem lehetséges, vagy a visszasajtolás ellehetetlenülése esetén a bányafelügyelet vagy a vízügyi hatóság engedélye nem áll rendelkezésre a felszíni elengedésre,
4. potenciálisan gazdaságilag nem életképes projektek finanszírozására,
5. Végső Kedvezményezett által levonható általános forgalmi adó (ÁFA) finanszírozására,
6. vissza nem térítendő támogatások előfinanszírozására, illetve a vissza nem térítendő támogatás nem használható fel a Kölcsön törlesztésére,
7. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 3. §-a alapján nyújtott vagy igénybe vett pénzügyi vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatás (pl. hitel, pénzügyi lízing) finanszírozására, kivéve a jelen felhívás keretében igényelt Kölcsön előfinanszírozására szolgáló pénzügyi szolgáltatásokat,
8. a hiteldöntés napján fizikailag már lezárt (befejezett) vagy teljes mértékben (fizikailag és pénzügyileg is) végrehajtott beruházás finanszírozására,
9. a Végső Kedvezményezett vállalkozás közvetlen vagy közvetett tulajdonosaitól, vezető tisztségviselőitől, vezető állású munkavállalójától, illetve (amennyiben alkalmazandó) e személyek közeli hozzátartozóitól, valamint e személyek vagy közeli hozzátartozóik tulajdonában álló vállalkozástól, továbbá a Végső Kedvezményezett Partner- vagy Kapcsolt vállalkozásától történő beszerzések finanszírozására, illetve mindezen személyek visszterhes közreműködésével megvalósítandó beszerzések finanszírozására,
10. mezőgazdasági termelő vállalkozás - azaz olyan természetes vagy jogi személy, amelynek a Kölcsönkérelem benyújtását megelőző jóváhagyott, legutolsó lezárt, teljes üzleti év éves beszámoló szerinti árbevételenek legalább 40%-a mezőgazdasági tevékenységből származik - projektje finanszírozására,
11. az EUMSZ I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek előállítására irányuló projektek finanszírozására,
12. a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységekből eredő, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentését elősegítő beruházások,

Az elszámolt kiadási tételekre – azaz a projekt összes elszámolható költségére – vonatkozóan operatív programból, vagy az Európai Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai vagy más szervei által központilag kezelt, a tagállam ellenőrzése alá közvetlenül vagy közvetve nem tartozó (pl. Horizont2020) uniós finanszírozás vagy hazai költségvetési támogatás nem vehető igénybe.

Fentiek alapján a jelen felhívás keretében benyújtott Kölcsönkérelem szerinti projekt elszámolható költségei tekintetében egyéb uniós finanszírozás - különösen az *KEHOP Plusz-4.2.4-25 Geotermikus fűrészi kockázatok csökkentése és KEHOP Plusz-4.2.3-25 Geotermikus alapú villamosenergia-termelés* vissza nem térítendő támogatás - igénybevételére nincs lehetőség. Jelen felhívás elszámolásához csak olyan számviteli bizonylat nyújtható be, amelyhez nem kapcsolódik más uniós finanszírozás.

⁶ Egyedi tervezésű és gyártású eszköz: A termékből/eszközből csak néhány, esetleg csak egyetlen példány kerül legyártásra, amelynek megrendelése, kiválasztása, megvásárlása nem a termék típusának, sorozatának megadásával, hanem egyedileg, a megrendelő által meghatározott, és a megrendelő igényeihez illeszkedő speciális paraméterek megadásával történik.

15.3. A Hitelprogramban való részvétel további kizáró feltételei

1. A Végső Kedvezményezett mesterségesen teremti meg a Kölcsön jogosultság feltételeit.

A Hitelprogram keretében nem támogathatók a több Kölcsönszerződésen keresztül finanszírozott, azon egymásra épülő, egymással összefüggő tevékenységek, amelyeket összességükben megítélve egy beruházási projekt keretében valósítana meg a Végső Kedvezményezett – de a felhívásban maximálisan igénybe vehető Kölcsönösszeg miatt – csak a projekt feldarabolásával tudna a maximálisan meghatározott Kölcsönösszegnél nagyobb Kölcsönhöz jutni.

Projektdarabolás gyanújának vizsgálata során részletesen értékelni szükséges, hogy miként járul hozzá minden egyes tevékenység külön-külön az adott prioritás tengely céljainak megvalósításához. Amennyiben ezen egyedi hozzájárulás nem bizonyítható, a projektek nem minősülnek önálló műveletnek.

Nem folyósítható Kölcsön olyan Végső Kedvezményezett ügyletének esetében, amely mesterségesen teremtette meg a támogatási jogosultság megszerzéséhez szükséges körülményeket annak érdekében, hogy a támogatási rendszer céljaival ellentétes előnyhöz jusson.

Továbbá nem folyósítható Kölcsön olyan Végső Kedvezményezett részére, amelynek kapcsolódó támogatásban részesülő projektjéről megállapították, hogy funkcionálisan önállótlan és/vagy mesterségesen teremtette a támogatási jogosultság megszerzéséhez szükséges körülményeket azzal a céllal, hogy a Hitelprogramban elérhető maximális Kölcsönösszegnél nagyobb összegű Kölcsönhöz jusson.

Nem tekinthetők funkcionálisan önállóknak azok a projektek, amelyek egyazon projekt gyártási vagy műszaki folyamatainak vagy egy ingatlan mesterséges felosztása/részekre bontása révén jöttek létre.

2. Pénzügyi tranzakciók tilalma

A kizárólag pénzügyi tranzakciót megvalósító továbbértékesítési célú eszközvásárlás a Hitelprogram keretében nem finanszírozható, mivel az nem tekinthető hozzáadott értéket létrehozó életképes gazdasági tevékenységnek.

Ilyen pénzügyi tranzakciónak minősül minden olyan eszközbeszerzés, amely kizárólag abból a célból valósul meg, hogy a beszerző az eszköz piaci értékének növekedése, azaz az eszköz beszerzési áránál magasabb áron való értékesíthetősége céljából vásárolja meg. Nem minősül pénzügyi tranzakciónak az olyan eszközbeszerzés, ahol az eszköz a vállalkozás gazdasági tevékenységét szolgálja, a vállalkozási tevékenység hozzáadott értéket hoz létre, illetve nem változatlan formában kerül továbbértékesítésre.

Mivel a pusztán pénzügyi tranzakciót megvalósító műveletek nem valósítanak meg vállalkozásfejlesztést, nem hoznak létre hozzáadott értéket, ezért azok ellentétesek a Hitelprogram célkitűzéseivel, illetve a KEHOP Plusz Operatív program kereteit kijelölő magyar és Európai Uniói jogszabályokkal.

16. Egyéb feltételek

1. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

A táji, természeti, környezeti értékek védelmével, a klímaváltozás elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőséggel, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőséggel kapcsolatos elvek az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 Rendeletének 9. cikkében

megfogalmazott horizontális elvek átfogó elemei, amelyek érvényesítése az Európai Unió fejlesztéspolitikájának kötelező része. Ezen elvek érvényesítése a horizontális elvárásokon és követelményeken keresztül történik.

A horizontális elvárás, illetve követelmény megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenységek következtében felmerült költségek elszámolhatóak.

A projekt tervezése és megvalósítása során a Végső Kedvezményezettnek figyelembe kell vennie, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- Az európai uniós forrásból támogatott projektek Végső Kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó európai uniós és hazai környezetvédelmi és esélyegyenlőségi előírásokat, jogszabályokat, az elővigyázatosság és a „ne okozz jelentős kárt” elveket betartani, a projekt által érintett területen a védett környezeti, természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- Az európai uniós forrásból támogatott projektek Végső Kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a fogyatékos személyeket megillető alapvető emberi jogokat – többek között akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell.
- A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

2. DNSH elveknek való megfelelés

A jelentős károkozás elkerülését az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (a továbbiakban: Taxonómiai rendelet) 17. cikkének megfelelően kell értelmezni. Ez a cikk határozza meg, hogy a Taxonómiai rendelet hatálya alá tartozó hat környezetvédelmi célkitűzés tekintetében mi minősül „jelentős kárnak”:

- a. Egy tevékenység akkor tekinthető úgy, hogy jelentősen károsítja az éghajlatváltozás mérséklését, ha jelentős üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz vezet;
- b. Egy tevékenység akkor tekinthető úgy, hogy jelentősen károsítja az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, ha eredményeként a jelenlegi és a várható jövőbeli éghajlat nagyobb mértékű kedvezőtlen hatást gyakorol magára a tevékenységre, illetve az emberekre, a természetre vagy az eszközökre;
- c. Egy tevékenység akkor tekinthető úgy, hogy jelentősen károsítja a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használatát és védelmét, ha káros a – felszíni vagy a felszín alatti – víztestek jó állapotára vagy jó ökológiai potenciáljára vagy a tengeri vizek jó környezeti állapotára;
- d. Egy tevékenység akkor tekinthető úgy, hogy jelentősen károsítja a körforgásos gazdaságot (beleértve a hulladékkeletkezés megelőzését és a hulladék-újrafeldolgozást is), ha az adott tevékenység jelentős hatékonysági problémákat okoz az anyagok felhasználásában vagy a természeti erőforrások közvetlen vagy közvetett felhasználásában, vagy jelentősen növeli a hulladékkeletkezést, -égetést

vagy -ártalmatlanítást, vagy a hosszú távú hulladékártalmatlanítás jelentős és hosszú távú kárt okozhat a környezetben;

- e. Egy tevékenység akkor tekinthető úgy, hogy jelentősen károsítja a szennyezés megelőzését és csökkentését, ha jelentősen növeli a levegőbe, a vízbe vagy a talajba történő szennyezőanyag-kibocsátást;
- f. Egy tevékenység akkor tekinthető úgy, hogy jelentősen károsítja a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelmét és helyreállítását, ha jelentősen károsítja az ökoszisztémák jó állapotát és rezilienciáját, vagy káros az élőhelyek és fajok – többek között az uniós érdekeltsgű élőhelyek és fajok – védettségi helyzetére

A Projektet a jelentős károkozás elkerülésére érdekében a KEHOP Plusz DNSH elemzésével (elérhető a <https://www.palyazat.gov.hu/informacio/elemzesek/dnsh> weboldalon) összhangban szükséges előkészíteni és megvalósítani.

A KEHOP Plusz DNSH elemzésben az alábbi elvárások kerültek azonosításra, amelyek betartása érdekében a projekt megvalósítása, valamint a működtetés során a szükséges intézkedéseket meg kell tenni:

- Figyelmet kell fordítani a 2030-ra kitűzött ÜHG-kibocsátás-csökkentési cél elérésére és a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére irányuló célkitűzésekre. (Igazolás javasolt módja: ÜHG kibocsátás csökkenés bemutatása a standard éghajlatváltozási reziliencia vizsgálatban, amennyiben készül környezeti hatásvizsgálat, akkor a környezeti hatásvizsgálatban, amely dokumentumok a projekt zárónyilatkozathoz kerülnek csatolásra.)
- A beruházások nem járhatnak együtt az ÜHG-kibocsátás élettartam alatti növekedésével, mert ez növeli a klímaváltozás okozta negatív hatások kockázatát. (Igazolás javasolt módja: projekt zárónyilatkozathoz csatolt élettartam alatti ÜHG kibocsátásra vonatkozóan számítást tartalmazó standard éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat.)
- A beruházások nem járhatnak együtt természetes élőhelyek átalakításával (pl. erdők energetikai célú kitermelése, energianövények termesztése) mert ez csökkentheti a klímaváltozással szembeni természet-alapú védekezés lehetőségét. (Igazolás javasolt módja: az elvárás igazolható tervezési dokumentumok benyújtásával, vagy természetvédelmi szakértő nyilatkozatával.)
- **Zöld közbeszerzési kritériumok érvényesítése**, különös tekintettel a beszerzésre kerülő elemek, eszközök, berendezések esetében általában is a minél nagyobb arányú újrahasznosított anyag tartalom, valamint a javíthatóság, minél hosszabb élettartam, az alacsonyabb karbantartási igény preferálásának megkövetelése, a szintetikus és veszélyes anyag-tartalom minimalizálása, a helyi erőforrások használatának preferenciája. (Igazolás javasolt módja: közbeszerzést lebonyolító közbeszerzési szakértő nyilatkozata.)
- Minden 150 millió Ft-nál nagyobb összköltséggel építési-bontási tevékenységet megvalósító projekt esetében legkésőbb a kiviteli terv elkészítése keretében **újrahasznosítási tervet** kell készíteni, amiben meg kell vizsgálni az építéssel, illetve bontással járó beavatkozások során az újrahasznosított, újrafelhasznált anyagok és/vagy melléktermékek felhasználási lehetőségeit.
 - A terv célja az, hogy ezen anyagok összesített aránya tömegszázalékban elérje a legalább 30%-ot, a kivitelezés során és a korszerűsítések során a keletkező nem veszélyes építési és bontási hulladékok (a 17 05 04 azonosító kódú föld és kövek

- kivételével) legalább 70 tömegszázalékának előkészítése újrahasználatra, újrafeldolgozásra, egyéb anyagában történő hasznosításra.
- Amennyiben valamelyik cél elérése a beruházás adottságai miatt nem lehetséges, akkor a tervben meg kell határozni a maximális elérhető arányt, és a fenti arány elérését akadályozó okokról, valamint az elérhető maximális arányról a kiviteli tervet jegyző vezető tervezőnek nyilatkoznia kell. A kivitelezés során az újrahasznosítási terv szerint kell eljárni. (Igazolás javasolt módja: A követelmények teljesítését az Újrahasznosítási terv benyújtásával kell igazolni, továbbá a kivitelezés során a műszaki ellenőrnek kell nyilatkozatban igazolnia, hogy a kivitelezés az Újrahasznosítási terv alapján valósult meg.)
 - Az üzemelés során a keletkező hulladékok keletkezés helyén történő eredményes és hatékony elkülönített gyűjtésének, majd újrahasználatra, illetve újrafeldolgozásra való előkészítésének a biztosítása. (Igazolás javasolt módja: hulladékkezelésre vonatkozó elvárások a kivitelezési szerződésben kerülnek rögzítésre.)

Fentiek figyelembevételével mellett a geotermikus tevékenységeknek nem lehet célja szénhidrogének feltárása vagy kitermelése. Biztosítani szükséges továbbá, hogy az esetleges feltárásból adódó károsanyag (metánkibocsátás) minimálisra csökkenjen. A légköri emisszió szempontjából is zárt rendszerek kivételével, a projekthez kapcsolódó gázleválasztás, a leválasztott kísérőgázok⁷ bányafelügleti engedélynek, bányafelügylettel kötött szerződésnek megfelelő hasznosítására, kezelésére uniós támogatás (jelen esetben kölcsön) nem vehető igénybe, kizárólag támogatást nem tartalmazó, egyéb saját forrásból finanszírozható kiegészítő tevékenységként. Kifejezetten megfelelő elhárításnak tekinthető a kísérőgázként felfogott és eltárolt metán (hálózatra kapcsolt vagy saját célra termelő) gázmotorban történő hasznosítása, ezzel megszüntetve a metán légkörbe kerülésének kockázatát. Az üvegház-gázok kibocsátásának egyenlege zéró vagy negatív kell legyen a projekt élettartamára, azaz a megvalósuló rendszer legalább annyi szén-dioxid kibocsátást hárít el a megtermelt megújuló energiával, mint amennyit működéséből fakadóan közvetlenül a légkörbe juttat. (Igazolás javasolt módja: végső kedvezményezett által készített kimutatás)

A projekt megvalósítását követő DNSH megfelelés vizsgálat ezen termék esetében különösen terjedjen ki az üvegházhatásúgáz-leválasztás, -hasznosítás, valamint a kitermelt víz visszasajtolás⁸ vizsgálatára. (Igazolás javasolt módja: végső kedvezményezett által készített kimutatás, beszámoló.)

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. tv. 21/C. § (6) bekezdés alapján a bányavállalkozó a kitermelt vizet a technikai és földtani lehetőségekhez képest teljes mértékben visszasajtolja. Felhívjuk a figyelmet, hogy olyan beruházás nem támogatható, ahol a termálvíz kellő mennyiségben és hőfokkal rendelkezésre áll, azonban a visszasajtolás geológiai, műszaki okokból nem lehetséges, vagy a visszasajtolás ellehetetlenülése esetén a bányafelügyelet vagy a vízügyi hatóság engedélye nem áll rendelkezésre a felszíni elengedésre.

A KEHOP Plusz DNSH elemzés alapján a jelentős károkozás elkerülése érdekében azonosított végrehajtandó kiegészítő intézkedések megtételét a DNSH nyilatkozat aláírásával vállalja a Végső Kedvezményezett. A megvalósított intézkedéseket a projekt záró nyilatkozatban szükséges bemutatni, az intézkedéshez kapcsolódó alátámasztó

⁷ A termelt és szolgáltatott vizek gázmentesítéséről szóló 12/1997. (VIII.29.) KHVM rendelet

⁸ A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény

dokumentumokat (például 20/2022. (I.31) SZTFH rendeletben meghatározott műszaki üzemi terv) benyújtani.

Amennyiben a projekt nem felel meg a DNSH elvnek, szabálytalansági eljárást szükséges indítani.

3. Környezet- és természetvédelemi, illetve Esélyegyenlőségi elvárások

A Hitelprogram esetében minden leszerződött projektre vonatkozóan kötelező a horizontális elveknek való megfelelés.

A hitelhez kapcsolódó támogatástartalom⁹ összegétől függően az alábbiakban megadottak alapján kell teljesíteni környezet-, és természetvédelmi követelményeket, illetve esélyegyenlőségi követelményeket. Végző kedvezményezett a Kölcsönkérelmi nyilatkozatban választhat, hogy a Kölcsönkérelem benyújtásakor várható támogatástartalom összege alapján mely, lentiekben felsorolt környezet-, természetvédelmi és/vagy esélyegyenlőségi követelménynek kíván eleget tenni. Amennyiben a környezet-, természetvédelmi követelmények az alábbiakban meghatározott megfelelő számban kötelező DNSH elvárásként már teljesülnek, akkor végző kedvezményezettnek már csak teljesítendő esélyegyenlőségi követelmények közül kell választani a lenti táblázat figyelembevételével.

Kölcsönkérelem benyújtásakor várható támogatástartalom	Követelmények száma
50 millió Ft alatt	-
50 – 100 millió Ft között	Legalább 1 db 1 db környezet-, természetvédelmi követelmény és / vagy 1 db esélyegyenlőségi követelmény
100 - 500 millió Ft között	Legalább 2 db minimum 1 db környezet-, természetvédelmi követelmény ÉS minimum 1 db esélyegyenlőségi követelmény
500 millió Ft felett	Legalább 4 db minimum 2 db környezet-, természetvédelmi követelmény ÉS minimum 2 db esélyegyenlőségi követelmény

A választható környezet-, természetvédelmi követelmények¹⁰:

3.1. Zöld közbeszerzés alkalmazása, **amennyiben releváns, kötelezően teljesítendő horizontális követelmény** (Lebonyolított zöld közbeszerzések száma db)

⁹A támogatástartalom az adott ügyletnél alkalmazandó egyéni referencia kamatlábbal számított kamatelemek jelenértékének és a kedvezményes kamattal ténylegesen megfizetendő kamatelemek jelenértékének a különbsége. Az igényelt kölcsönhöz kapcsolódó támogatástartalom pontos mértékének kiszámításában az MFB honlapján lévő kalkulátor, vagy a kölcsönkérelem benyújtására választott MFB Pont Plusz fiók nyújt segítséget.

¹⁰ A DNSH elv érvényesítése kapcsán a zöld közbeszerzésre, újrahasznosítási terv készítésére vonatkozó elvárások, amennyiben relevánsak, kötelezően teljesítendő horizontális követelménynek minősülnek

- **A tevékenység tartalma:** A kedvezményezett vállalja, hogy a projekt összes építési/eszközbeszerzési közbeszerzését zöld közbeszerzés formájában bonyolítja le a Környezetvédelmi Közbeszerzési Etikai Kódex figyelembevételével.
- **Elszámolható költség:** A közbeszerzés lebonyolításának szakértői költsége.
- **A tevékenység elvégzésének igazolása:** A zöld közbeszerzés és a Környezetvédelmi Közbeszerzési Etikai Kódex elveinek alkalmazását a közbeszerzést lebonyolító közbeszerzési szakértő nyilatkozatával kell igazolni.

3.2. Újrahasznosítás az építési beruházás során, nettó 150 M Ft-ot meghaladó építési költség esetén **kötelezően teljesítendő horizontális követelmény** (Kivitelezés során felhasznált újrahasznosított, újra felhasznált anyagok és/vagy melléktermék anyagok összesített aránya min. 30%, építési, bontási hulladék min. 70 tömegszázalékának előkészítése újrahasználatra, újrafeldolgozásra, vagy egyéb anyaghasznosításra.)

- **A tevékenység tartalma:** A Kedvezményezettnek az 150 m Ft-nál nagyobb összköltségű építési beruházást megvalósító projekt esetében legkésőbb a kiviteli terv elkészítése keretében Újrahasznosítási tervet kell készíttetnie, amiben meg kell vizsgálni az építéssel, illetve bontással járó beavatkozások során az újrahasznosított, újra felhasznált anyagok és/vagy melléktermékek felhasználási lehetőségeit.
- A terv célja az, hogy
 - o az újrahasznosított, újrafelhasznált anyagok és/vagy melléktermékek beépített aránya tömegszázalékban összesen elérje a legalább 30%-ot a kivitelezés során, és
 - o a kivitelezés során a keletkező nem veszélyes építési és bontási hulladékok (a 17 05 04 azonosító kódú föld és kövek kivételével) legalább 70 tömegszázaléka esetében megtörténjen az előkészítés újrahasználatra, újrafeldolgozásra, vagy egyéb anyaghasznosításra.
- Amennyiben valamelyik cél elérése a beruházás adottságai miatt nem lehetséges, akkor a tervben meg kell határozni a maximális elérhető arányt, és a fenti arány elérését akadályozó okokról, valamint az elérhető maximális arányról a kiviteli tervet jegyző vezető tervezőnek nyilatkoznia kell az Újrahasznosítási Terv részeként.
- A kivitelezés során az Újrahasznosítási terv szerint kell eljárni.
- **Elszámolható költségek:** Az Újrahasznosítási terv elkészítésének költsége.
- **A tevékenység elvégzésének igazolása:** A követelmények teljesítését az Újrahasznosítási terv benyújtásával kell igazolni, továbbá a kivitelezés során a műszaki ellenőrnek kell nyilatkozatban igazolnia, hogy a kivitelezés az Újrahasznosítási terv alapján valósult meg.

A választható esélyegyenlőségi követelmények:

3.3. Vezetők, munkatársak részvétele esélyegyenlőségi képzésben (Esélyegyenlőségi képzést sikeresen elvégző munkavállalók száma (vezetők, munkatársak) 2 fő)

- **A tevékenység elvárt tartalma:** A kedvezményezett vezető tisztségviselői, illetve alkalmazottként foglalkoztatott munkatársai (legalább 2 fő) – személyesen vagy online – esélyegyenlőségi képzésen vesznek részt minimum 6 óra terjedelemben. A képzés a kirekesztettség magas kockázatával jellemezhető célcsoportba (kiemelten a romák, családosok, megváltozott munkaképességű személyek, idősek és pályakezdő fiatalok) tartozó személyek speciális sajátosságaira fókuszál. Olyan sajátosságok általános megismerése a cél, amely munkavállaláshoz kapcsolódóan, szolgáltatás igénybevétele vagy infrastruktúra használata során jelenik meg. A képzés nyilvántartott felnőttképző szervezetnél vehető igénybe.
- **Elszámolható költség:** Képzés részvételi és vizsgadíja

- **A tevékenység elvégzésének igazolása:** A felnőttképző szervezet által kiállított, a képzés sikeres elvégzését igazoló dokumentum (pl. oklevél, tanúsítvány, bizonyítvány). Nyilatkozat a képzésben résztvevő személyekről.
- 3.4. Vezetők, munkatársak részvétele nemek közötti esélyegyenlőségi képzésben (Esélyegyenlőségi képzést sikeresen elvégző munkavállalók száma (nemek közötti esélyegyenlőség) 2 fő)
- **A tevékenység elvárt tartalma:** A kedvezményezett vezető tisztségviselői, illetve alkalmazottként foglalkoztatott munkatársai (legalább 2 fő) nemek közötti esélyegyenlőségi képzésen vesznek részt személyesen vagy online, minimum 6 óra terjedelemben. A képzés a nemek közötti esélyegyenlőség foglalkoztatásban, munkaszervezésben, szolgáltatások igénybevételében, infrastruktúra használatában való érvényesítésére fókuszál. A képzés nyilvántartott felnőttképző szervezetnél vehető igénybe.
 - **Elszámolható költség:** Képzés részvételi és vizsgadíja
 - **A tevékenység elvégzésének igazolása:** A felnőttképző szervezet által kiállított, a képzés sikeres elvégzését igazoló dokumentum (pl. oklevél, tanúsítvány, bizonyítvány). Nyilatkozat a képzésben résztvevő személyekről.
- 3.5. Képző, fejlesztő munkatársak részvétele esélyegyenlőségi képzésen (Esélyegyenlőségi képzést sikeresen elvégző munkavállalók száma (képző, fejlesztő munkatársak) 2 fő)
- **A tevékenység elvárt tartalma:** A kedvezményezett képzésben vagy fejlesztő szolgáltatásban dolgozó munkatársai (legalább 2 fő) minimum 12 órás képzésben vesznek részt személyesen vagy online. A képzés célja a munkatársak felkészítése a hátrányos helyzetű, speciális kommunikációs igényű ügyfelekkel (tanulási zavarral élők (pl. diszgráfia, diszlexia, diszkalkulia), fogyatékos személyek, autista személyek; általános iskolai végzettséggel sem bíró emberek) való hosszabb távú együttműködésre, a szolgáltatás színvonalának és hatékonyságának megőrzése érdekében. A képzés nyilvántartott felnőttképző szervezetnél vehető igénybe.
 - **Elszámolható költség:** Képzés részvételi és vizsgadíja
 - **A tevékenység elvégzésének igazolása:** A felnőttképző szervezet által kiállított, a képzés sikeres elvégzését igazoló dokumentum (pl. oklevél, tanúsítvány, bizonyítvány). Nyilatkozat a képzésben résztvevő személyekről.

A vállalatokat a Kölcsönigénnyelssel egy időben benyújtott nyilatkozattal szükséges megtenni.

4. Alapjogi Charta

Az Alapjogi Charta felsorolja azokat az alapvető jogokat, amelyeket az Európai Uniónak és a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk. Az Alapjogi Charta megtalálható a <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2012/326/02&from=HU> és a www.palyazat.gov.hu Programok / Széchenyi Terv Plusz aloldalon a Kapcsolódó dokumentumok között is.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert jogok, szabadságok és elvek érvényesítését a Projektek tervezése és végrehajtása során is biztosítani kell. Ezért kérjük, hogy a Projekt tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet fordítson az Alapjogi Chartában rögzített alapjogok érvényesítésére, bizonyosodjon meg arról, hogy a tervezett Projektben az alapjogok nem sérülnek, azok érvényesítése biztosított.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Korm. rendelet rendelkezései alapján, ha az Alapjogi Chartában szereplő jogok és alapelvek valamelyike a támogatott Projektek végrehajtása

során sérülne, az MFB Zrt. gondoskodni fog az erre irányuló panasz benyújtásának lehetőségéről és a panasz kivizsgálásáról.

5. Klímaváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos elvárások

Amennyiben a projekt megvalósítása során Ön tervez infrastrukturális vagy ingatlan beruházást, amely legalább ötéves várható élettartamú, akkor Önnek a tervezés során fel kell mérnie az éghajlatváltozás várható hatásait a beruházásra nézve, valamint a beruházás esetleges hatását az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra, annak érdekében, hogy a projekt ellenálló legyen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben, és a projekt éghajlatra való negatív hatásai is kiküszöbölhetők legyenek. A projekt megvalósításával összefüggő fő éghajlatváltozási kihívásokat éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat elvégzésével szükséges felmérnie, melyhez a 2021-2027 közötti támogatási időszakra az „Útmutató az infrastrukturális projektek éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatának elvégzéséhez” (röviden: Klímareziliencia Útmutató) c. dokumentum nyújt segítséget.¹¹

- Ön köteles a beruházásra elvégezni a Klímareziliencia útmutatóban részletezett **standard éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot, amely tartalmazza az élettartam alatti ÜHG kibocsátásra vonatkozó számítást is.**
- A Kölcsönkérelem benyújtásakor szükséges bemutatnia az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozását az abban részletezett szempontok szerint. Ennek megfelelően végső kedvezményezettnek információt szükséges szolgáltatnia az alábbiak tekintetében:
 - A projekt megvalósításával összefüggő fő éghajlatváltozási kihívások (éghajlatváltozás hatása a projektre, hatásterületre és a projekt hatására az ÜHG kibocsátás változása),
 - A projekt várható hatása az „első az energiahatékonyság” elv érvényesülésére (azaz a projekt tartalmaz-e olyan elemeket, amelyek a fosszilis energiahordozók felhasználásának vagy az energiafelhasználás mérséklését idézik elő),
 - A fejlesztések éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatának tervezett folyamata.

Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot a projekt előkészítésével párhuzamosan kell elvégezni és annak dokumentációját a projekt zárónyilatkozatának mellékleteként kell benyújtani. A standard éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megfelelőségének ellenőrzésére és az alkalmazkodási intézkedések ellenőrzésére a 2. számú melléklet (Ellenőrző lista a standard éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat dokumentációjának ellenőrzéséhez) alapján kerül sor.

Amennyiben a projekt nem felel meg a klímaváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos elvárásoknak, szabálytalansági eljárást szükséges indítani.

6. Közbeszerzési kötelezettség

Felhívjuk a figyelmet a projekt keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. Az irányadó jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a támogatást igénylő, illetve a Végső Kedvezményezett feladata.

¹¹ A Klímareziliencia útmutató elérhetősége: <https://www.palyazat.gov.hu/programok/szechenyi-terv-plusz> oldalon a Kapcsolódó dokumentumoknál az Utmutato az eghajlatvaltozasi rezilienciavizsgalat elvegzeséhez_21-27.pdf elnevezésű dokumentum

7. Nyilvánossági kötelezettség

A Végső Kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. Az ezzel kapcsolatos követelményeket <https://www.palyazat.gov.hu> oldalról letölthető „Pénzügyi eszközök végső kedvezményezettjeinek kommunikációs kötelezettségei a 2021-2027-es programozási időszakra, továbbá az RRF forrású pénzügyi eszköz programokra vonatkozóan” (Pénzügyi eszköz KTK Plusz) c. útmutató és az Arculati Kézikönyv tartalmazza.

17. Indikátorok

A Végső Kedvezményezettek projektjeik megvalósításával hozzájárulnak a KEHOP Plusz Operatív Program 4. prioritásban foglalt alábbi célok teljesítéséhez. Ezen célokra vonatkozóan a Végső Kedvezményezetteknek projektszinten nem szükséges elérendő célértéket meghatározni.

Indikátorok megnevezése	Azonosítója	Mértékegység
Megújuló energiát előállító új termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	RCO22	MW
Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátások	RCR29	tonna szén-dioxid-egyenérték/év
Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	RCR31	MWh/év

Indikátor: **Megújuló energiát előállító új termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)**

Indikátor definíciója: A támogatás révén kiépített vagy bővített további megújulóenergia termelési kapacitás. A termelési kapacitás alatt a "nettó maximális elektromos kapacitást" értjük, amelyet az Eurostat a következőképpen határoz meg: "a maximális aktív teljesítmény, amely folyamatosan, az összes berendezés működése mellett a kimeneti ponton (azaz az állomás segédberendezéseihez szükséges tápellátás és az állomás szerves részének tekintett transzformátorok veszteségeinek figyelembevételére után) szolgáltatható". A megújuló energia a 2018/2011/EU irányelv szerinti geotermikus energiát jelenti.

Számítás mód: A támogatás révén kiépített vagy bővített további megújulóenergia termelési kapacitás összesen, függetlenül a megtermelt energia felhasználási módjától.

Indikátor igazolásának módja: energiatermelésre vonatkozó jogerős működési engedélyben rögzített beépített kapacitásra vonatkozó teljesítmény (MW)

Alátámasztó dokumentumok: Működési engedély, végső kedvezményezett által benyújtott műszaki dokumentáció.

Indikátor: **Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)**

Indikátor definíciója: A támogatott projektekben a beavatkozás előtt és után évente termelt megújuló energia. A bázisérték a beavatkozás megkezdése előtti évben termelt éves energiára vonatkozik, és nem lehet nulla abban az esetben, ha a termelési kapacitást bővítik. Az elért érték a beavatkozás befejezését követő évben termelt éves energiamennyiség. A villamosenergia- és hőenergia szerinti bontás a megújuló energia forrására utal.

Számítás mód: A fenti definíció alapján a beavatkozás befejezését követő évben termelt éves energiamennyiség (elért érték) és a beavatkozás megkezdése előtti évben termelt éves energiamennyiség (bázisérték) különbsége.

Indikátor igazolásának módja: Hálózatra kiadott és vagy saját célra felhasznált energiamennyiség igazolása.

Alátámasztó dokumentumok: a kiadott vagy saját célra felhasznált hő és villamosenergiamennyiség mérőórával történő igazolása.

Indikátor: **Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátások**

Indikátor definíciója: A támogatott projektek vagy folyamatok teljes becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátása. A bázisérték a beavatkozás megkezdése előtti évben becsült ÜHG-kibocsátás szintjére vonatkozik, a célérték pedig a beavatkozás befejezését követő évben elért energiateljesítmény alapján becsült teljes ÜHG-kibocsátásként számítható ki.

Számítás mód: A megtermelt megújuló energiamennyiséget oly módon kell figyelembe venni, mintha földgáz energiahordozóból lett volna előállítva és az így „kiváltott” ÜHG-kibocsátást kell kiszámolni az Energetikai és Gazdasági Melléklet szerinti segédlet alkalmazásával

Indikátor igazolásának módja: a projektekben megadott indikátorok, a megújuló energia felhasználási célja alapján

Alátámasztó dokumentumok: a mindenkor publikált és tagállamoknak ajánlott, EU szinten elfogadott ÜHG komparátor értékek alapján a kiadott vagy saját célra felhasznált hő és villamosenergiamennyiség mérőórával történő igazolása, működési engedély, végső kedvezményezett által benyújtott műszaki dokumentáció.

18. Állami támogatás formája

A Hitelprogram keretében nyújtott Kölcsön állami támogatásnak, formáját tekintve kedvezményes kamatozású Kölcsönnek minősül. A Kölcsön támogatástartalma az adott ügyletnél alkalmazandó egyéni referencia kamatlábbal számított kamatelemek jelenértékének és a kedvezményes kamattal ténylegesen megfizetendő kamatelemek jelenértékének a különbsége. Az állami támogatásról szóló igazolást a vállalkozásnak, mint az állami támogatás Végső Kedvezményezettjének a nyújtott Kölcsön támogatástartalmáról és a támogatási kategóriáról MFB Zrt. adja ki.

A Végső Kedvezményezett minden támogatási formára és forrásra vonatkozóan elkülönített nyilvántartást köteles vezetni, amennyiben más támogatott program keretében, illetve más támogatott eszköz révén támogatásban részesül.

A Hitelprogram keretében támogatható tevékenységek a 638/2023 (XII.28.) Korm. rendelet alapján uniós versenyjogi szempontból az alábbi jogcímen, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
földhő hasznosítás beruházás 11.1 fejezetben meghatározott I. és II. fázisa, valamint a 11.2.a pont - <i>A geotermikus energia kutatása</i> - <i>Geotermikus energia kinyerése és átalakítása</i> - <i>hőtárolás</i> - <i>sekély geotermikus talajszondás hőszivattyús hőtermelő rendszer</i>	638/2023. (XII. 28.) Korm. rendelet 12. § 15. pontja	megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás [638/2023. (XII. 28.) Korm. rendelet I-II. fejezet és 39. alcím]

<i>kiépítése, energetikai célú hasznosításának építményei</i> - terület-előkészítés költségei		
földhő hasznosítás beruházás 11.1. fejezetben meghatározott III. fázisa, valamint 11.2.b pont sekély geotermia esetén szekunder fűtési kör, automatikus központi és helyi szabályozók, valamint elektromos energiaellátás kiépítése	638/2023. (XII. 28.) Korm. rendelet 12. § 22. pontja	általános csekély összegű támogatás [638/2023. (XII. 28.) Korm. rendelet I-II. fejezet és 53. alcím]
projektelőkészítés, tervezés költségei, projektmenedzsment, hatósági engedélyek beszerzésének költségei, kötelező nyilvánosság biztosításának, közbeszerzésnek költségei, horizontális követelmények költségei, műszaki tanácsadás, műszaki ellenőr és szakértő költségei, közművek bevezetése, út kialakításának költségei		

Amennyiben egy beruházás részei különböző jogcímenek támogatható tevékenységek, abban az esetben a különböző jogcímenek felmerülő költségeket el kell különíteni, az elszámolásokat külön kell vezetni.

18.1. Általános csekély összegű (de minimis) támogatás

A jelen Hitelprogram szerinti csekély összegű támogatást kizárólag az *Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2023. december 13-i (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet (a továbbiakban: általános de minimis rendelet)* szabályai alapján lehet nyújtani. Az egy és ugyanazon vállalkozásnak¹² minősülő vállalkozások részére az általános *de minimis* rendelet hatálya alá tartozó, Magyarországon odaítélt általános csekély összegű támogatás bruttó támogatástartalma¹³ bármely három év során nem haladhatja meg a 300.000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az általános *de minimis* rendelet 3. cikkének (8) és (9) bekezdését is, amelyek fúzió, felvásárlás és szétválás esetére tartalmaznak további rendelkezéseket.

A Végső Kedvezményezett vállalkozásnak az általános *de minimis* rendelet 7. cikkének (4) bekezdése figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélését megelőző három év (háromszor háromszázhatvanöt nap) során nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

A támogatást nyújtó a Végső Kedvezményezettnek az általános *de minimis* rendelet 7. cikk (4) bekezdésével összhangban igazolást állít ki a támogatás összegéről bruttó támogatási egyenértékben kifejezve, és annak csekély összegű jellegéről, közvetlenül utalva az általános *de minimis* rendeletre.

¹² Az egy és ugyanazon vállalkozásnak az általános *de minimis* rendelet 2. cikk (2) bekezdése szerinti vállalkozások minősülnek.

¹³ A bruttó támogatástartalom az általános *de minimis* rendelet 4. cikke alapján számolható ki.

A támogatás euró és forint közötti átváltásánál az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 35. § (1) bekezdése alapján kell eljárni.

A támogatás, az (EU) 2023/2832 bizottsági rendelet alapján nyújtott támogatás kivételével, más csekély összegű támogatásokról szóló rendeletek alapján nyújtott csekély összegű támogatással 300.000 eurónak megfelelő forintösszegig halmozható.

Az általános csekély összegű támogatás halmozható azonos elszámolható költségek vonatkozásában vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a halmozás következtében az odaítélt támogatások nem lépik túl bármely csoportmentességi rendeletben vagy a Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek meghatározott körülményeire vonatkozóan rögzített maximális intenzitást vagy összeget.

A több részletben fizetendő támogatást az odaítélése időpontjában érvényes értékére kell diszkontálni. A diszkontálás céljára és a bruttó támogatástartalom kiszámításához az odaítélés idején érvényes referenciarátát¹⁴ kell alkalmazni.

A támogatáshoz kapcsolódó iratokat az odaítélést követő 10 évig meg kell őrizni, és a támogatást nyújtó ilyen irányú felhívása esetén a Végső Kedvezményezett köteles azokat bemutatni. A csekély összegű támogatási jogcímen nyújtott támogatásokról az Európai Bizottság kérésére 20 munkanapon belül információt kell szolgáltatni.

18.2. Megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás

1. A támogatásra vonatkozó részletes szabályokat (ideértve a felhívásban használt fogalmak meghatározását) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 41. cikke, a 638/2023. (XII. 28.) Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.
2. Ha a támogatás összege meghaladja a 638/2023. (XII. 28.) Korm. rendelet 20. § (1) bekezdés 21. pontjában meghatározott mértéket, a támogatást előzetes jóváhagyás céljából be kell jelenteni az Európai Bizottság részére és a támogatás a Bizottság jóváhagyó határozatának birtokában nyújtható. A 3. pont a) alpontja és a 4. pont esetén a termelés, az előállítás és a tárolás a fent hivatkozott értékhatár tekintetében egyetlen beruházási projektnak minősül.
3. A villamosenergia-tárolási projektekhez (ideértve a hőtárolást is) nyújtott beruházási támogatás abban az esetben nyújtható, amennyiben
 - a) a beruházás megújuló energiatermelésre és tárolásra, vagy
 - b) meglévő megújulóenergia-termelő létesítmény esetén kizárólag tárolásra irányul, és a tárolást szolgáló berendezés energiájának évi legalább 75%-át a közvetlenül összekapcsolt megújulóenergia-termelő létesítményből nyeri.

¹⁴ Az alkalmazandó referenciaráta elérhető itt: <https://tvi.kormany.hu/referencia-rata>

A támogatás maximális mértéke:

	Nagyvállalkozás	Középvállalkozás	Kisvállalkozás
Megújulóenergia-termelés (geotermikus energia kutatása, kinyerése, átalakítása)	45%	55%	65%
Hőtárolás	30%	40%	50%

Amennyiben egy beruházásnak egyaránt része energiatermelés és hőtárolás, abban az esetben a két tevékenység költségeit el kell különíteni és azok különböző támogatási intenzitás mellett támogathatóak.

18.3. Támogatáshalmozódás

Azonos, vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben, vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás - függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik - támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

Amennyiben a 651/2014/EU bizottsági rendelet 8. cikk (4) bekezdésében meghatározott támogatás, a csekély összegű támogatás, a mezőgazdasági csekély összegű támogatás és a csekély összegű közszolgáltatási támogatás nem rendelkezik azonosítható elszámolható költségekkel, a támogatás bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmozható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás a csoportmentességi rendeletekben és az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb teljes finanszírozási határértékig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező állami támogatással halmozható.

1. számú melléklet - Szükséges engedélyek, dokumentációk és szakértői vélemények

Kapcsolódó tevékenység	Kölcsönigénylésre jogosultak köre	Szükséges szakértői vélemények és dokumentációk köre
Mélygeotermia		
I. fázis: A geotermikus energia kutatása		
új geotermikus kút(ak) létesítése	Bányafelügyeleti engedély esetén: - geotermikus kutatási engedéllyel, vagy - geotermikus energia kutatása kinyerésére és hasznosítására vonatkozó koncessziós jogadománnyal rendelkező vállalkozások, valamint - az adott fúrás(ok)ra, primer körre vonatkozó bányafelügyeleti építési engedéllyel rendelkező vállalkozások Vízjogi engedély esetén: - az adott fúrás(ok)ra, primer körre vonatkozó vízjogi létesítési engedéllyel rendelkező vállalkozások	SZTFH Földtani Szolgálat <u>Nyilvántartások – Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága</u> nyilvántartásában szereplő bányüzemi felelős műszaki vezető; hites bányamérő; földtani szakértők által adott szakértői vélemény Sikeres termelő kút minősítéshez szükséges dokumentáció köre: 1. A kölcsönigénylő szándéknyilatkozata a projekt folytatásáról; 2. A támogatott kutatófúrás 20/2022. (I.31) SZTFH rendelet 2. melléklet 2.2.2. pont szerinti vizsgálatok eredménye; 3. A Mélyfúrási Biztonsági Szabályzatról szóló a 5/2022. (I. 24.) SZTFH rendelet 33. §-a (illetve az ott meghatározottakon túl túlnyomásos vagy 60 °C -nál magasabb hőmérsékletű közeget harántoló kút esetében a 40. §-a) szerinti megvalósulási dokumentáció; 4. A vízjogi létesítési engedély alapján kivitelezett kút sikeres műszaki átadás-átvételi eljárását lezáró jegyzőkönyv; 5. A kút vízföldtani naplója; 6. Opcionálisan bányafelügyeleti engedélyezés esetében az 1–3. pontokban foglaltak helyett a bányafelügyelet védőidom kijelölő határozata.
termelő és visszasajtoló kutak közti primer kör kiépítése		Magyar Mérnöki Kamara névjegyzékében szereplő alábbi jogosultságú szakértők https://www.mmk.hu/informaciok/nevjegyzek által adott szakértői vélemény: Településrendezési tervezés területen: TE – Településtervezési vízközmű szakterület Építészeti-műszaki tervezés területen: VZ – Vízgazdálkodási építmények tervezési szakterület; B – Bányászati építmények tervezési szakterület; EN – Energiaellátási építmények tervezési szakterület; G – Építmények gépészeti tervezési szakterület; GT – Geotechnikai tervezési szakterület Településrendezési szakértés területen: SZV - Településrendezési víziközmű szakértői szakterület; SZE – Településrendezési energiaközmű szakértői szakterület; Építésügyi műszaki szakértés területen: SZÉM3 – Sajátos építményfajtákkal összefüggő építésügyi műszaki szakértői szakterület vízgazdálkodási építmények szakértői részzakterület; SZÉM4 – Sajátos építményfajtákkal összefüggő építésügyi műszaki szakértői szakterület bányászati építmények szakértői részzakterület;
használaton kívüli kút(ak) reaktiválása		

Kapcsolódó tevékenység	Kölcsönigénylésre jogosultak köre	Szükséges szakértői vélemények és dokumentációk köre
meglévő kút(ak) átképzése (ide értve a visszasajtoló kút kialakítását, kútszivattyú cseréje, korszerűsítés stb.)		SZÉM6 – Sajátos építményfajtákkal összefüggő építésügyi műszaki szakértői szakterület energetikai építmények szakértői részsakterület; SZÉS3 - Szakági építésügyi műszaki szakértői szakterület építmények gépészeti szakértői részsakterület; SZÉS8 - Szakági építésügyi műszaki szakértői szakterület geotechnikai szakértői részsakterület; SZB - Építési beruházási szakértői szakterület; SZGT - Szakági építésügyi műszaki szakértői szakterület geotechnikai szakértői részsakterület; A sajátos építményfajták építési műszaki ellenőri szakterületen: ME-VZ - Vízgazdálkodási építmények szakterület; ME-B - Bányászati építmények szakterület; ME-EN – Energiaellátási építmények szakterület; A sajátos építményfajták felelős műszaki vezetői szakterületen: MV-VZ - Vízgazdálkodási építmények szakterület; MV-B – Bányászati építmények szakterület; MV-EN – Energiaellátási építmények szakterület;
II. fázis: Kinyerés és átalakítás		
geotermikus energia kinyerésének és energetikai célú hasznosításának építményei, berendezései (geotermikus hőcserélési pont, hő-, áramtermelő berendezés és azok berendezései, fűtőmű, erőmű stb.).	Bányafelügyeleti engedély¹⁵ esetén - geotermikus védőidom kijelölő határozattal, vagy geotermikus hasznosítási szerződéssel rendelkező vállalkozások Vízjogi engedély esetén: - vízjogi létesítési engedéllyel rendelkező vállalkozások	Magyar Mérnöki Kamara névjegyzékében alábbi jogosultságú szakértők https://www.mmk.hu/informaciok/nevjegyzek által adott szakértői vélemény (ld. fentebb)
III. fázis: Hő- vagy elektromos energiává alakított geotermikus energia szállítása, elosztása		
táv- és csővezetékes infrastruktúra, szállításhoz, elosztáshoz szükséges felszíni létesítmények – <i>nem támogatható!</i>	- villamosenergia hálózati csatlakozási engedéllyel rendelkező vállalkozások - felszíni létesítmény megépítéséhez építési engedéllyel rendelkező vállalkozások	
Sekély geotermia		
komplett sekély geotermikus talajszondás hőszivattyús rendszerek kiépítése	előzetes SZTFH bejelentési kötelezettségnek eleget tett vállalkozások	Magyar Mérnöki Kamara névjegyzékében szereplő alábbi jogosultságú szakértők https://www.mmk.hu/informaciok/nevjegyzek által adott szakértői vélemény (ld. fentebb)

¹⁵ 2023.03.01

Kapcsolódó tevékenység	Kölcsönigénylésre jogosultak köre	Szükséges szakértői vélemények és dokumentációk köre
megtermelt hőt felhasználó létesítmény a kapcsolódó épületgépészetének kialakítása – csekély összegű támogatásként támogatható		

Amennyiben a megtermelt energia **nem saját felhasználásra** szolgál, hanem az szolgáltatás keretében biztosított a felhasználók számára, úgy az erőművi, hőtermelői szakaszban az alábbi engedélyek rendelkezésre állása elvárt:

Az erőművi/ hőtermelői engedély megszerzésének előfeltétele az alábbiak megléte:

- építési engedély¹⁶
- egységes környezethasználati engedély, vagy környezetvédelmi engedély¹⁷
- esetleg hálózatcsatlakozási szerződés (MGT),
- távhőhálózatra történő csatlakozás esetén szükséges a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény alapján előírt távhőtermelői engedély. (Egyéni fűtési cél (településfűtés, ipari hőigény) kielégítésére nem szükséges külön engedély.)

Villamosenergia termelés esetén szükséges a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: MEKH) engedélye¹⁸:

- 0,5 MW-tól 50 MW-ig **kiserőművi engedély** birtokában lehet megkezdeni a termelést. Az engedélykérelemhez igazolni szükséges, hogy rendelkezésre áll a véglegessé vált építési engedély és a környezetvédelmi, vagy egységes környezethasználati engedély.
- 50 MW feletti erőművet – saját felhasználás esetén – kizárólag **létesítési engedély** birtokában lehet építeni. Az engedélykérelemhez igazolni szükséges, hogy rendelkezésre áll a véglegessé vált építési engedély.
- 50 MW feletti erőmű – kereskedelmi cél esetén – kizárólag **létesítési engedély és működési engedély** birtokában termelhet (kereskedelmi céllal, értékesítésre) energiát. Az engedélykérelemhez igazolni szükséges, hogy rendelkezésre áll a véglegessé vált építési engedély és a környezetvédelmi, vagy egységes környezethasználati engedély.

Amennyiben az erőmű által megtermelt hő távhőként történő értékesítése a cél, akkor a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény alapján előírt távhőtermelői engedélyt is kérvényezni kell egyidejűleg.

¹⁶ Az építési engedély ügyintézési határideje 25 nap, amennyiben szakhatóságot szükséges bevonni, akkor 35 nap.

¹⁷ Az egységes környezethasználati engedélynek és a környezetvédelmi engedélynek 105 nap az ügyintézési határideje.

¹⁸ A MEKH engedélyezések határideje 75 nap.

2. számú melléklet - Ellenőrző lista a standard éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat dokumentációjának ellenőrzéséhez

Tartalmi elem	Megfelelőség kritériuma
Átvilágítási szakasz	
Teljes dokumentum	A projekt keretében tervezett infrastrukturális fejlesztések közül mindazokra, amelyekre a Pályázati Felhívás előírja, éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot szükséges készíteni.
Klímasemlegességi részvizsgálat Átvilágítási szakasz	Az infrastrukturális beruházásokat a Klímareziliencia Útmutató 1. sz. mellékletében található táblázatnak megfelelően szükséges megfeleltetni. (azaz a beruházás a megfelelő kategóriába lett besorolva, VAGY helytálló, hogy egyik kategóriába sem tartozik).
	HA az infrastrukturális beruházás a Klímareziliencia Útmutató 1. sz. mellékletében található táblázat valamelyik kategóriájába lett besorolva az átvilágítás alapján, akkor sor kell kerüljön részletes klímasemlegességi elemzésre.
Klímaalkalmazkodási részvizsgálat Átvilágítási szakasz	Kitettségvizsgálat ¹ dokumentálása meg kell történnjen (preferáltan mátrix formájában, szövegesen is elfogadható) ¹ infrastrukturális fejlesztés helyszínén várható éghajlatváltozási következmények beazonosítása
	Érzékenységvizsgálat ² dokumentálása meg kell történnjen (preferáltan mátrix formájában, szövegesen is elfogadható) ² annak vizsgálata, hogy a fejlesztett infrastruktúra fenntartását befolyásolják-e, és ha igen, milyen mértékben az éghajlati következmények
	Hatásvizsgálat ³ dokumentálása meg kell történnjen (preferáltan mátrix formájában, szövegesen is elfogadható) ³ az infrastrukturális fejlesztést érintő éghajlati hatások azonosítása a kitettség és érzékenység együttes eredőjeként
	Ha a hatásvizsgálat bármely éghajlatváltozási következmény esetében „magas” értéket eredményezett, úgy sor kell kerüljön részletes klímaalkalmazkodási elemzésre.
Részletes elemzési szakasz	
Klímasemlegességi részvizsgálat Részletes vizsgálati szakasz	Szénlábnym-számítás során figyelembe vett kibocsátási források, alkalmazott számítási eljárások, emissziós együtthatók bemutatásra kell kerüljenek.
	HA a szénlábnym-számítás eredménye meghaladja a 20 000 tonna/év CO _{2eq} -t, akkor a dokumentáció tartalmaz leírást arra vonatkozóan, hogy az ÜHG-kibocsátás figyelembe lett véve a közgazdasági elemzések keretében.
	Az infrastrukturális fejlesztések uniós és hazai klímavédelmi céloknak való megfelelése bemutatásra kell kerüljön.
Klímaalkalmazkodási részvizsgálat Részletes vizsgálati szakasz	Az éghajlati kockázatértékelés, beleértve a valószínűség- és hatáselemzés módszertanának, eredményeinek bemutatása meg kell történnjen.
	HA magas kockázatú éghajlatváltozási hatást azonosított a vizsgálat, alkalmazkodási intézkedések azonosításra kerültek.
	Az infrastrukturális fejlesztések uniós és hazai klímaalkalmazkodási céloknak való megfelelése bemutatásra kell kerüljön.